

HỌC TIẾNG ANH QUA GỐC TỪ

Tập 1

Tác giả: Vũ Chiến Công

Bạn ơi!

Có bao giờ, bạn nhìn thấy một từ Tiếng Anh rất quen, nhưng không thể nhớ nghĩa của nó? Bạn không phải là người duy nhất đâu!

Khi tương tác với một từ Tiếng Anh, bộ não lưu lại ở chế độ "tạm thời". Nếu không được "chăm sóc", nó nhanh chóng bị xóa đi.

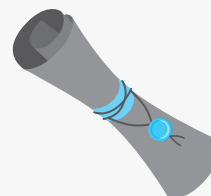
Vậy có cách nào, để chuyển chế độ lưu trữ tạm thời sang bên vững? Có hai cách cơ bản sau:

Cách một: tăng tần suất sử dụng từ vựng. Càng dành nhiều thời gian "chăm sóc" cho từ muốn ghi nhớ, càng gần tới việc lưu trữ bên vững.

Cách hai: kết nối từ vựng cần ghi nhớ với những thông tin cố định khác. Nói một cách đơn giản, bạn muốn tới khu phố cổ Hà Nội, mà đã biết đường đến hồ Hoàn Kiếm. Thì cứ đến hồ trước, kiểu gì bạn cũng tìm ra khu phố cổ.

Một từ Tiếng Anh được cấu tạo bởi: Tiền Tố + Gốc Từ + Hậu Tố

Chỉ cần nhớ 30 tiền tố và 40 gốc từ, bạn sẽ lưu trữ bên vững lên tới cả ngàn từ. Hãy cùng bắt đầu quá trình học Tiếng Anh qua gốc từ nhé!

*Thân mến
Vũ Chiến Công*

I. CẤU TẠO TỪ

► Một từ tiếng Anh được hình thành bởi ba thành phần:

Prefix Tiền Tố	+	Root Gốc Từ	+	Suffix Hậu Tố
--------------------------	---	-----------------------	---	-------------------------

(Có thể khuyết tiền tố, hậu tố, hoặc có nhiều hơn một thành phần)

✚ Trong đó:

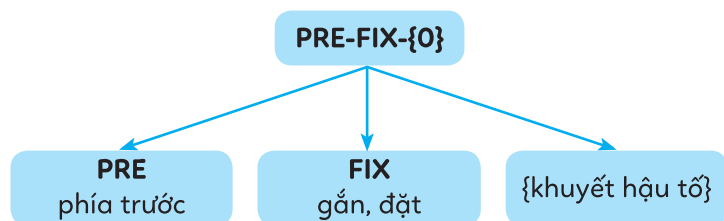
- Tiền tố bổ sung nghĩa cho gốc từ.
- Gốc từ mang nghĩa tổng quát.
- Hậu tố thường diễn tả trạng thái của từ.

✚ Tiếng Anh bị ảnh hưởng bởi hai gốc chính:

- Gốc La tinh
- Ngữ hệ Ấn-Âu (Proto-Indo-European)

Ví dụ 1: Xét từ **PREFIX**

Phân tích:

- **PREFIX = PRE (trước) + FIX (đặt)**
~ thành phần đặt phía trước
-> TIỀN TỐ.

Tương tự với từ **SUFFIX**:

- **SUFFIX = SUF + FIX** (Suf là một biến thể của Sub)
~ SUB (sau, dưới) + FIX (đặt)
~ thành phần đặt phía sau
-> HẬU TỐ.

Như vậy, với các từ tiếng Anh bắt đầu bằng PRE hoặc SUB, độc giả có thể suy đoán nghĩa dễ dàng hơn!

Đố vui: Chọn A, B hoặc C

Độc giả có đoán được nghĩa của các từ sau?

• **SUBTITLE = SUB (dưới) + TITLE (dòng chữ)**

- A. Phụ đề (dòng chữ đặt phía dưới màn hình).
- B. Chữ ký (chữ viết xác nhận phía dưới một văn bản)
- C. Tiêu đề (dòng chữ đặt trên cùng một văn bản)

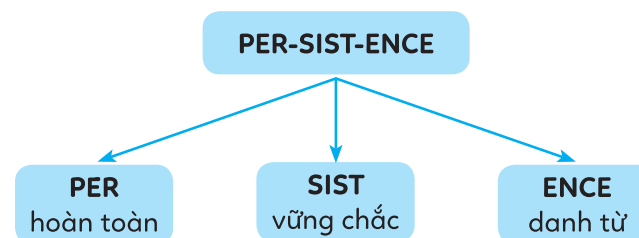
• **PREVIEW = PRE (trước) + VIEW (nhìn, xem)**

- A. Nhìn phía trước
- B. Xem trước.
- C. Xem sau

(Đáp án trang 178)

Ví dụ 2: Xét từ **PERSISTENCE**

Phân tích:

- **PERSISTENCE = PER+ SIST + ENCE**
= hoàn toàn + vững chắc + sự (hậu tố)
~ ám chỉ 'sự không lung lay'
-> SỰ BỀN BỈ.

"Nothing in this world can take the place of persistence" - Calvin Coolidge

Ví dụ 3: Gốc từ -SIST (vững chắc) kết hợp với các tiền tố

- **EXIST** = **EX** (khuyết chữ 's' trong gốc -sist)
 ~ EX (bên ngoài) + SIST (vững chắc)
 ~ vững chắc bên ngoài
 ~ kiên cố, không bị phá hủy
 -> TỒN TẠI.

Tương tự với các từ khác:

- **RESIST** = **RE** (lại) + **SIST** (vững chắc)
 = lại + vững chắc
 ~ vững chắc chống lại
 -> ?
- **CONSIST** = **CON** (cùng nhau) + **SIST** (vững chắc)
 = cùng nhau + vững chắc
 ~ bên nhau bền vững
 ~ các thành phần trong một tổng thể ôn hòa
 -> ?
- **INSIST** = **IN** (vào) + **SIST** (vững chắc)
 = vào + vững chắc
 ~ vững chắc vào, không thay đổi
 -> ?
- **ASSIST** = **AS** (tới) + **SIST** (vững chắc)
 = tới + vững chắc
 ~ là chỗ dựa tới ai đó
 -> ?
- **DESIST** = **DE** (không) + **SIST** (vững chắc)
 = không + vững chắc
 ~ không còn vững chắc
 ~ ngừng lại
 -> ?

• SUBSIST = SUB (sau) + SIST (vững chắc)

= sau + vững chắc
 ~ trụ vững phía sau
 -> ?

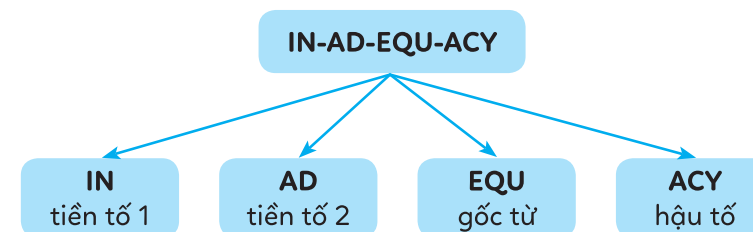
Bạn đọc có đoán được nghĩa của các từ trên?

Resist: - Kháng cự? - Lùi lại?	Consist: - Bao gồm? - Hòa hợp?	Insist: - Tiếp tục? - Khăng khăng.?
Assist: - Bạn thân? - Trợ giúp.?	Desist: - Thư giãn? - Dừng, nghỉ.?	Subsist: - Ngồi xuống? - Vẫn tồn tại.?

(Đáp án trang 178)

Ví dụ 4: Xét từ INADEQUACY

Phân tích:

- **INADEQUACY** = **IN** (không) + **AD** (hướng tới) + **EQU** (ngang bằng) + **ACY**
 = không + hướng tới + ngang bằng + sự (hậu tố)
 ~ không hướng tới sự ngang bằng
 -> KHÔNG THỎA ĐÁNG.

Tương tự với từ REIMBUSRE:

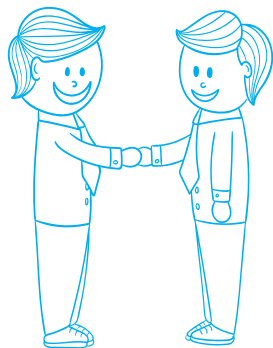
- **REIMBURSE = RE + IM + BURSE** (Burse là biến thể của Purse)
 ~ RE (lại) + IM (vào) + PURSE (ví tiền)
 ~ hoàn lại tiền vào ví
 -> HOÀN TIỀN.

Không nhiều từ có hơn một tiền tố. Thông thường, một tiền tố kết hợp với một gốc từ tạo ra một từ mới. Sau đó, nó được thêm một tiền tố nữa để biến đổi nghĩa ban đầu.

Ví dụ:

- **PROMISE = PRO (phía trước) + MISE (gửi)**
 ~ gửi gắm ra phía trước
 -> HỨA HẸN.
- **COMPROMISE = COM (cùng nhau) + PROMISE (hứa)**
 ~ cùng nhau hứa hẹn
 -> THỎA HIỆP.

Trong tập này, tác giả phân tích chi tiết về tiền tố, đi kèm các ví dụ kết hợp với nhiều gốc từ khác nhau. Phần hậu tố được đề cập ở chương cuối. Bạn đọc xem thêm về gốc từ trong tập 2.

Bảng thống kê các tiền tố:

Tiền tố	Nghĩa thông dụng
A	Không-not (T74), Rời-away (T48), Tới-toward (T49)
Ab	Rời khỏi-away (T48). Biến thể A, Abs
Ad	Tới-toward (T49). Biến thể Ac, Af, Ag, Al, An, Ap, As, At
An	Không-not (T74), Tới-toward (T49), Trước-before (T27)
Ana	Lại-back, again (T41), Trên-up (T41). Biến thể An
Anti	Trước-before (T27), Chống lại-against (T53)
Ante	Trước-before (T27). Biến thể An, Anti.
Astro	Sao, Thiên văn-star (T137)
Audi	Âm thanh-sound (T146)
Auto	Bản thân-self (T37)
Bene	Tốt-properly (T128)
Cata	Đưa xuống-downwards (T21)
Chrono	Thời gian-time (T143)
Circum	Xung quanh-around (T120)
Con/Com	Hoàn toàn (T85), Cùng nhau (T80). Biến thể Co, Col, Cor

Note:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

II. CHI TIẾT CÁC TIỀN TỔ

1. Nhóm tiền tố Sub, Under, Infra, Cata, De (dưới, bên dưới)

1.1 Tiền tố Sub (bên dưới-beneath, phía sau-behind)

♥ Sub có các biến thể sau:

Tiền tố	Biến thể	Trong trường hợp	Ví dụ
Sub	Suc	Trước chữ cái 'C'	Success, Succinct
	Suf	Trước chữ cái 'F'	Suffuse, Suffix, Suffer
	Sug	Trước chữ cái 'G'	Suggest, Sugrescent
	Sus	Trước chữ cái 'P'	Suspect, Suspend
	Sum	Trước chữ cái 'M'	Summary, Summon
	Sup	Trước chữ cái 'P'	Suppose, Support
	Sub	Trường hợp khác	Subway, Submarine
Sur *	Sur	Trước chữ cái 'R'	Surreptitiousness
	Sur	(above, over)	Surpass, Surface

♥ Giải nghĩa một số ví dụ:

- **Success** = suc (dưới) + cess (đi)
/sək'ses/ ~ đi từ phía dưới
= đi lên
-> thắng lợi, thành công.
- **Suffuse** = suf (dưới) + fuse (đổ)
/sə'fju:z/ ~ đổ xuống
-> tràn ngập, lan ra.

• **Suggest = sug (dưới) + gest (mang)**

/sə'dʒest/ ~ mang xuống, mang ra, đưa ra
-> đề xuất, gợi ý.

• **Suspect = sus (dưới) + spect (nhìn)**

/sə'spekt/ ~ mắt nhìn xuống đất, người có dáng đi cúi đầu
-> nghi phạm.

• **Summary = sum (bên dưới) + mary (tổng kết)**

/'sʌməri/ ~ tổng kết bên dưới
-> tóm tắt lại.

• **Suppose = sup (dưới) + pose (vị trí)**

/sə'pəʊz/ ~ vị trí bên dưới, đặt làm nền tảng
-> giả thiết, cho là.

• **Subway = sub (dưới) + way (đường)**

/'sʌbweɪ/ ~ đường bên dưới
-> tàu điện ngầm.

• **Substitute = sub (dưới, phía sau) + stitute (đứng)**

/'sʌbstɪtu:t/ ~ đứng phía sau
-> dự bị.

• **Surreptitiousness = sur (dưới) + repti (mau lẹ) + tiousness**

/,sɜ:rp'tɪfəsənəs/ = dưới (trong bóng tối) + mau lẹ
-> lén lút.

! **Lưu ý về tiền tố Sur:** Do hiện tượng đồng hóa âm Sub-R, chuyển thành Sur-R (hiếm gặp). Sur vốn dĩ mang nghĩa above, over (bên trên, phía ngoài, qua).

Ví dụ:

• **Surreal = sur (trên) + real (hiện thực)**

/sə'ri:əl/ ~ trên cả hiện thực
-> ảo, kỳ quái.

• **Surpass = sur (qua) + pass (vượt)**

/sə'pæs/ -> vượt qua.

• **Surface = sur (ngoài) + face (mặt)**

/'sɜ:rfɪs/ ~ mặt phía ngoài
-> bề mặt.

• **Surround = sur (phía ngoài) + round (vòng tròn)**

/sə'raʊnd/ ~ vòng tròn phía ngoài
-> vòng quanh.

• **Surcoat = sur (phía ngoài) + coat (áo khoác)**

/'sɜ:rkəʊt/ ~ áo khoác phía ngoài
-> áo choàng.

• **Surtax = sur (ngoài) + tax (thuế)**

/'sɜ:rtæks/ ~ ngoài khoản thuế chính
-> thuế phụ thu.

• **Surname = sur (ngoài) + name (tên)**

/'sɜ:rneɪm/ ~ tên phía ngoài
-> họ.

1.2 Tiền tố Under (dưới)

Ví dụ

• Understand = under (dưới) + stand (đứng)

/ˌʌndərˈstænd/ ~ ý nghĩa đứng sau một vấn đề
-> hiểu, biết rõ. (vấn đề được nêu ra)

• Underdog = under (dưới) + dog (con chó)

/ˈʌndərdɔːg/ ~ con chó của dưới
1 -> con chó bị thua trận.
2 -> bên yếu thế, người lép vế. (nghĩa bóng)

• Underclothes = under (dưới) + clothes (quần áo)

/ˈʌndərˌkləʊðz/ ~ quần áo mặc bên dưới lớp ngoài
-> quần áo lót.

• Undermine = under (dưới) + mine (đào)

/ˌʌndərˈmaɪn/ = đào bên dưới
-> làm xói mòn, làm suy yếu.

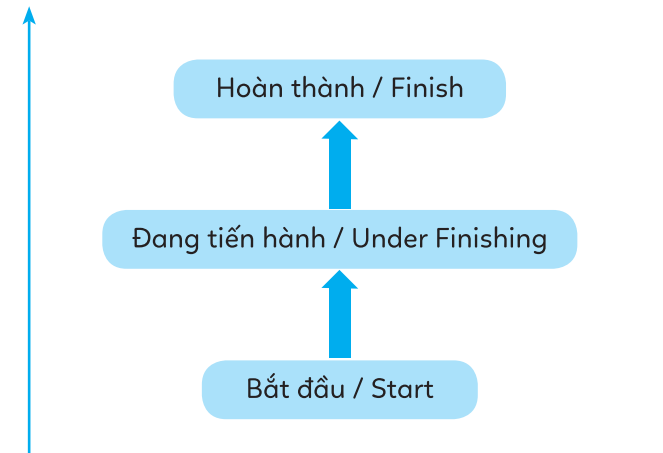
• Undergo = under (dưới) + go (đi)

/ˌʌndərˈɡəʊ/ ~ đường đi bên dưới
~ gặp phải các vấn đề phiền lòng
-> trải qua.

• Undertake = under (dưới) + take (nhắm, bắt)

/ˌʌndərˈteɪk/ ~ nắm bắt từ phía dưới, từ việc nhỏ
-> gánh vác, đảm đương, cam đoan.

★ Under còn ám chỉ ‘đang tiến hành’ (‘dưới’ trạng thái ‘hoàn thành’)

Ví dụ

- Under construction: đang tiến hành xây dựng.
- Under consideration: đang được cân nhắc.
- Under review: đang được xem xét.
- Under control: đang được kiểm soát.
- Under maintenance: đang được bảo dưỡng.
- Under repair: đang tiến hành sửa chữa.
- Under finalization: đang được hoàn tất.

1.3 Tiền tố Infra, Cata

► **Tiền tố infra** (bên dưới-below), biến thể Infer

• **Infrared** = **infra** (bên dưới) + **red** (ánh sáng đỏ)

/,ɪnfɹə'red/ = bên dưới ánh sáng đỏ

~ ánh sáng hồng

-> tia hồng ngoại.

• **Infrasonic** = **infra** (bên dưới) + **sonic** (âm thanh)

/,ɪnfɹə'sa:nɪk/ ~ bên dưới âm thanh có thể nghe thấy

-> sóng hạ âm.

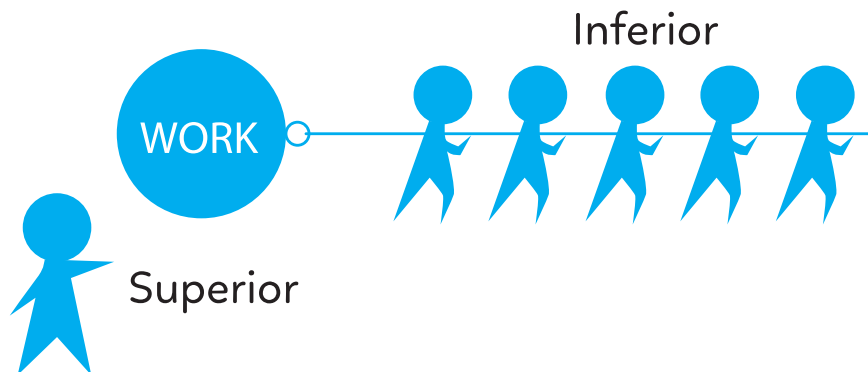
• **Infrastructure** = **infra** (bên dưới) + **structure** (cấu trúc)

/'ɪnfɹəstrʌktʃər/ ~ cấu trúc bên dưới

-> cơ sở hạ tầng.

• **Inferior** = **infer** (bên dưới) + **ior** (hậu tố danh từ chỉ người)

/ɪn'fɪriər/ -> cấp dưới.

► **Tiền tố Cata** (đưa xuống-downward), biến thể Cate Cath

• **Catalogue** = **cata** (đưa xuống) + **logue** (văn cảnh)

/'kætələʒ/

~ các danh mục đưa xuống thành văn bản

-> bản tổng kê, ca-ta-lô. (cách viết khác Catalog)

• **Catacomb** = **cata** (đưa xuống) + **comb** (nằm)

/'kætəkəʊm/

= đưa xuống (dưới đất, hầm) + nằm (tử thi)

-> hầm mộ.

• **Cataract** = **cata** (đưa xuống) + **ract** (dữ dội)

/'kætərækt/

~ chảy xuống dữ dội

-> thác nước lớn.

• **Catastrophe** = **cata** (xuống) + **strophe** (hướng)

/kə'tæstrəfi/

= hướng xuống

-> thảm họa.

• **Categorise** = **cate** (đưa xuống) + **gorise** (nhóm)

/'kætəgəraɪz/

~ đưa xuống thành nhóm

-> phân loại, chia loại.

• **Cathode** = **cath** (dưới) + **ode** (cực)

/'kæθəʊd/

~ cực dưới

-> cực âm.

1.4 Tiền tố De, Down, Hypo

► Tiền tố De (xuống, thành-down off)

Ví dụ

• **Decline** = de (xuống) + cline (cúi đầu, nghiêng mình)

/di'klaɪn/ ~ cúi đầu xuống tỏ vẻ tiếc nuối (1)
 ~ cây cối nghiêng mình, héo tàn (2)
 1-> từ chối lịch sự.
 2-> suy giảm.

• **Decrease** = de (xuống) + crease (tăng trưởng)

/di'kri:s/ ~ tăng trưởng âm
 -> sụt giảm, đi xuống.

• **Detract** = de (xuống) + tract (kéo)

/di'trækt/ = kéo xuống
 -> làm giảm giá trị, phẩm chất.

• **Defend** = de (xuống) + fend (cản)

/di'fend/ ~ cản không cho xuống, cản lại
 -> phòng ngự.

• **Degrade** = de (xuống) + grade (cấp)

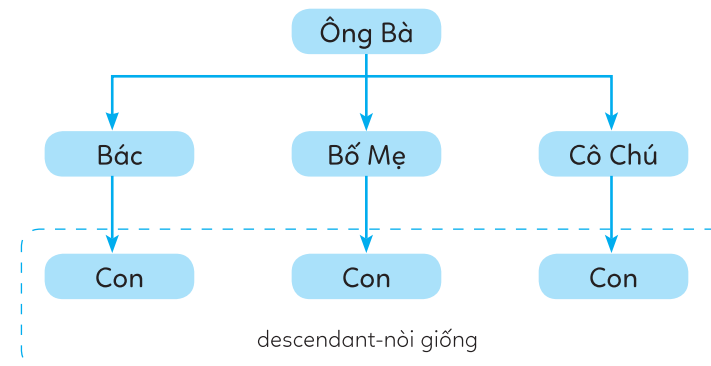
/di'greɪd/ = xuống cấp
 -> giáng chức, thoái hóa.

• **Descend** = de (xuống) + scend (trèo)

/di'send/ = trèo xuống
 -> di chuyển xuống

• **Descendant** = descend (trèo xuống) + ant (hậu tố chỉ người)

/di'sendənt/ ~ thế hệ phía dưới của cây phả hệ
 -> nòi giống, con cháu.

Hình minh họa: cây phả hệ.

! Tiền tố De còn mang nghĩa : 'not/opposite-không' và 'completely-hoàn toàn' (xem thêm trang 69-71)

• **Decamp** = de (không) + camp (cắm trại)

/di'kæmp/ = không + cắm trại
 -> bỏ trại.

• **Deactivate** = de (không) + activate (kích hoạt)

/di:'æktɪveɪt/ = không + kích hoạt
 -> hủy kích hoạt.

• **Detox** = de (không) + tox (chất độc)

/di'tɒks/ = không + chất độc
 -> đào thải chất độc, thanh lọc.

- **Denude** = de (hoàn toàn) + nude (trần trụi)

/di'nu:d/ = hoàn toàn + trần trụi
-> trở trụi.

- **Declaim** = de (hoàn toàn) + claim (tuyên bố)

/di'kleim/ ~ một bài tuyên bố đầy đủ
-> diễn thuyết.

► **Tiền tố Down** (xuống, phía dưới)

- **Download** = down (xuống) + load (tải)

/,daʊn'ləʊd/ -> tải xuống.

- **Downgrade** = down (xuống) + grade (cấp)

/,daʊn'greɪd/ -> hạ cấp.

- **Downhill** = down (xuống) + hill (dốc)

/,daʊn'hɪl/ -> xuống dốc.

- **Downsize** = down (xuống) + size (kích cỡ)

/'daʊnsaɪz/ -> giảm kích cỡ, thu nhỏ.

- **Downstairs** = down (xuống) + stairs (bậc thang)

/,daʊn'steɪz/ ~ bậc thang dẫn xuống dưới
-> tầng dưới.

- **Downtown** = down (xuống) + town (phố)

/,daʊn'taʊn/ = xuống phố
-> khu trung tâm của một thành phố.

- **Downwards** = down (xuống) + wards (hướng)

/'daʊnwərdz/ -> hướng xuống.

► **Tiền tố Hypo** (thấp hơn, ở dưới-under)

- **Hypocentre** = hypo (ở dưới) + centre (trung tâm)

/,haɪpəʊ'sentə/ ~ ở ngay bên dưới trung tâm vụ việc
-> tâm chấn. (phía trong lòng đất)

- **Hypothesis** = hypo (ở dưới) + thesis (đặt)

/haɪ'pə:θəsis/ ~ đặt ở dưới làm nền tảng
-> giả thuyết.

- **Hypotension** = hypo (thấp hơn) + tension (sức ép)

/,haɪpəʊ'tenʃn/ ~ sức ép thấp
-> huyết áp thấp.

- **Hypocrite** = hypo (ở dưới) + crite (danh giới tốt xấu)

/'hɪpəkrɪt/ ~ dưới ngưỡng tốt
-> đạo đức giả.

- **Hypodermis** = hypo (ở dưới) + dermis (da)

/,haɪpə'dɜ:rmɪs/ = dưới da
-> lớp dưới da.

Ví dụ về Ante:

- **Antedate** = ante (trước) + date (kỳ hạn)
/ˈæntideɪt/ ~ trước kỳ hạn
-> sinh non.
- **Anteroom** = ante (trước) + room (phòng)
/ˈæntɪruːm/ ~ phía trước một căn phòng
-> sảnh chờ.
- **Ante-choir** = ante (trước) + choir (dàn đồng ca)
/ˈæntiˌkwɪər/ = phía trước dàn đồng ca
-> khán đài.
- **Ante-war** = ante (trước) + war (chiến tranh)
/ˈænti wɔːr/ = trước + chiến tranh
-> tiền chiến tranh.
- **Antependium** = ante (trước) + pendium (treo)
/ˌæntɪˈpendiəm/ = treo phía trước
-> rèm (màn che) bàn thờ
- **Antecedent** = ante (trước) + cedent (đi)
/ˌæntɪˈsiːdnt/ = trước + đi
-> tiền thân.
- **Antelucan** = ante (trước) + lucan (bình minh)
/ˌæntɪˈluːkən/ = trước + bình minh
-> lúc tinh mơ
- **Ante-meridiem** = ante (trước) + meridiem (trưa)
/ˈæntɪ məˈrɪdiəm/ = trước + trưa
-> buổi sáng. (viết tắt AM.)

Tiền tố Post (sau-after) ngược nghĩa với Ante (trước)

- **Post-meridiem** = post (sau) + meridiem (trưa)
/ˈpəʊst məˈrɪdiəm/ = sau + trưa
-> buổi chiều. (viết tắt PM.)
- **Post-production** = post (sau) + production (sản xuất)
/ˌpəʊst prəˈdʌkʃn/ = sau sản xuất
-> hậu kỳ.
- **Postgraduate** = post (sau) + graduate (tốt nghiệp)
/ˌpəʊstˈgrædʒuət/ = sau + tốt nghiệp
-> sau đại học. (cách viết khác Postgrad)
- **Postpone** = post (sau) + pone (vị trí)
/ˌpəʊˈspəʊn/ ~ rời vị trí về sau, rời sang thời điểm khác
-> hoãn lại.
- **Postpaid** = post (sau) + paid (trả tiền)
/ˌpəʊst ˈpeɪd/ = trả tiền sau
-> cước trả sau. (dịch vụ điện thoại)
- **Postscript** = post (sau) + script (viết)
/ˈpəʊstskript/ ~ phần viết thêm sau khi kết thúc bài viết chính
-> tái bút. (viết tắt PS.)
- **Postwar** = post (sau) + war (chiến tranh)
/ˌpəʊst ˈwɔːr/ = sau chiến tranh
-> hậu chiến.

2.2 Tiền tố Pre (trước-before)

Các biến thể của Pre:

Tiền tố	Biến thể	Ví dụ
Pre	Pur	Purchase, Purpose, Purport
	Pre	Precede, President, Preschool

Giải nghĩa ví dụ:

• **Purchase = pur (trước) + chase (săn)**

/ˈpɜːrtʃəs/ ~ săn trước
-> tìm mua.

• **Purpose = pur (trước) + pose (vị trí)**

/ˈpɜːrpəs/ ~ vị trí, mục tiêu phía trước
-> ý định, mục đích.

• **Precede = pre (trước) + cede (đi)**

/ˈpriːsiːd/ = đi trước
-> đến sớm.

• **Precedent = Precede + ent (hậu tố)**

/ˈprezɪdənt/ ~ những thứ đã có trước đó
-> tiền lệ.

• **President = pre (trước) + sid (ngồi) + ent (hậu tố)**

/ˈprezɪdənt/ ~ ngồi trước, ngồi đầu
-> giám đốc tập đoàn, chủ tịch nước, tổng thống.

• **Preschool = pre (trước) + school (trường học)**

/ˈpriːskuːl/ ~ trước khi vào cấp một
-> mầm non.

• **Prearrange = pre (trước) + arrange (sắp xếp)**

/ˌpriːəˈreɪndʒ/ = sắp xếp trước
-> chuẩn bị trước.

• **Prejudge = pre (trước) + judge (phán xét)**

/ˌpriːdʒʌdʒ/ ~ phán xét trước khi tìm hiểu sự việc
-> định kiến.

• **Prescribe = pre (trước) + scribe (viết)**

/ˈpriːskraɪb/ ~ viết trước để thi hành
1-> quy định.
2-> kê đơn thuốc.

2.3 Tiền tố Fore (trước-before) và For (opposite, completely)

► Tiền tố Fore (trước)

Tiền tố	Biến thể	Ví dụ
Fore	Fur	Furlough, Furrow, Furnish, Furniture
	For	Forward, Fortune (hiếm gặp)
	Fore	Forecast, Foresee, Forehead, Forego

• **Furlough = fur (trước) + lough (nghỉ)**

/ˈfɜːrləʊ/ ~ ứng trước ngày nghỉ
-> nghỉ phép, nghỉ hàng năm.

• **Furrow = fur (trước) + row (rãnh, luống)**

/ˈfɜːrəʊ/ ~ lớp da bên ngoài tạo thành rãnh (1)
~ tạo ra các luống đất (2)
1-> nếp nhăn.
2-> cày, tạo luống. (nông nghiệp)

• **Furnish = fur (trước) + nish (trang bị)**

/ˈfɜːrnɪʃ/ ~ trang bị trước
-> trang bị đồ đạc.

• **Forward = for (trước) + ward (hướng)**

/ˈfɔːrwɜːd/ ~ hướng ra đằng trước
-> phía trước.

• **Fortune = for (trước) + tune (may mắn)**

/ˈfɔːrtʃən/ ~ may mắn phía trước
-> vận mệnh, thời vận.

• **Forecast = fore (trước) + cast (đoán)**

/ˈfɔːrkæst/ ~ đoán trước
-> dự báo.

• **Foresee = fore (trước) + see (nhìn)**

/fɔːrˈsiː/ ~ nhìn thấy trước
-> biết trước.

• **Forego = fore (trước) + go (đi)**

/fɔːrˈɡəʊ/ -> đi trước.

• **Forehead = fore (trước) + head (đầu, hộp sọ)**

/ˈfɔːrhed/ = phía trước hộp sọ
-> trán.

• **Forebrain = fore (trước) + brain (não)**

/ˈfɔːrbreɪn/ -> não trước.

► **Tiền tố For (ngược lại-opposite, hoàn toàn-completely)**

Tiền tố	Nghĩa	Ví dụ
For	Ngược lại	Forbid, Forget, Forgo
For	Hoàn toàn	Forgive, Forbear, Forever

♥ Tiền tố For với nghĩa ngược lại (opposite)

• **Forbid = for (ngược lại) + bid (yêu cầu)**

/fəˈbɪd/ ~ yêu cầu quay ngược lại
-> cấm, cản trở.

• **Forget = for (ngược lại) + get (nhớ)**

/fəˈɡet/ ~ ngược lại với nhớ, ghi nhớ
-> quên.

• **Forgo = for (ngược lại) + go (đi)**

/fɔːrˈɡəʊ/ ~ đi quay lại
-> từ bỏ.

♥ Tiền tố For với nghĩa hoàn toàn (completely)

• **Forgive = For (hoàn toàn) + give (cho)**

/fəˈɡɪv/ ~ hoàn toàn cho qua
-> tha thứ.

• **Forbear = for (hoàn toàn) + bear (chịu đựng)**

/fɔːrˈber/ = hoàn toàn chịu đựng
-> kiềm chế, nhẹ nhàng.

• **Forever = for (hoàn toàn) + ever (bất cứ lúc nào)**

/fəˈevə/ = hoàn toàn + bất cứ lúc nào
-> mãi mãi.

• **Forswear** = **for** (hoàn toàn) + **swear** (tuyên thệ)

/fɔːr'sweər/ = hoàn toàn + tuyên thệ
-> hứa từ bỏ thói xấu vĩnh viễn.

• **Forgather** = **for** (hoàn toàn) + **gather** (tụ tập)

/ˌfɔːr'gæðər/ ~ tụ tập đông đúc
-> hội họp.

2.4 Tiền tố Pro (phía trước-forth)

♥ Pro thường mang nghĩa phía trước, ví dụ:

• **Proactive** = **pro** (trước) + **active** (hành động)

/ˌprəʊ'æktɪv/ ~ hành động trước
-> chủ động.

• **Pronounce** = **pro** (trước) + **nounce** (nói)

/prə'naʊns/ ~ nói ra phía trước
-> phát âm.

• **Progress** = **pro** (trước) + **gress** (đi)

/ˈprɑːɡres/ ~ đi lên phía trước
-> tiến triển.

• **Profess** = **pro** (phía trước) + **fess** (nói)

/prə'fes/ ~ nói ra phía trước
-> tuyên bố.

• **Propel** = **pro** (phía trước) + **pel** (đẩy)

/prə'pel/ ~ đẩy ra phía trước
-> đẩy đi.

♥ Nói thêm về gốc từ -Pel (đẩy):

• **Dispel** = **dis** (rời) + **pel** (đẩy)

/dɪ'spel/ ~ đẩy rời khỏi
-> xua đuổi.

• **Expel** = **ex** (ra ngoài) + **pel** (đẩy)

/ɪk'spel/ = đẩy ra ngoài
-> trục xuất.

• **Repel** = **re** (ngược lại) + **pel** (đẩy)

/rɪ'pel/ = đẩy ngược lại
-> đẩy lùi.

• **Compel** = **com** (hoàn toàn) + **pel** (đẩy)

/kəm'pel/ ~ đẩy bằng được
-> ép buộc.

• **Impel** = **im** (vào) + **pel** (đẩy)

/ɪm'pel/ = đẩy vào
-> xô đẩy.

III. SƠ LƯỢC VỀ HẬU TỔ

♥ Hậu tố là nhóm ký tự đặt phía cuối từ, biểu thị:

- 👉 Từ loại.
- 👉 Mang ý nghĩa nhất định.

1. Hậu tố động từ

Hậu tố	Nghĩa	Ví dụ
Ate	Thành ra	Indicate, Enunciate, Graduate, Demonstrate
Ed	Quá khứ	Helped, Turned, Hated, Called, Listened
En	Thành ra	Lengthen, Darken, Sharpen, Awaken
Er, Or, Our	Hành động	Enter, Ponder, Clamor, Honor / Honour
Ify / Fy	Khiến cho	Specify, Intensity, Magnify, Terrify, Clarify
Ing	Đang	Reading, Turning, Calling, Listening
Ise / Ize	Thành ra	Fantasize, Civilize, Centralize, Humanize

Ví dụ về hậu tố Ate (trở thành, thành ra)

- **Indicate** = [in (vào) + dic (nói)] + ate (thành ra)
/ˈɪndɪkeɪt/ ~ [đề cập tới] + thành ra
-> biểu lộ (ra), cho biết.
- **Enunciate** = [e (ra ngoài) + nunci (phát âm)] + ate (thành ra)
/ɪˈnʌnsi.eɪt/ ~ [nói rõ ràng] + thành ra
-> nói mạch lạc (ra).

III. SƠ LƯỢC VỀ HẬU TỔ

- **Graduate** = gradu (cấp bậc) + ate (thành ra)
/ˈɡrædʒu.ə.t/ = cấp bậc + thành ra
-> tốt nghiệp.

Ví dụ về hậu tố Ed (quá khứ, đã)

- **Helped** = help (giúp đỡ) + ed (đã)
/helpt/ -> đã giúp.

- **Called** = call (gọi) + ed (đã)
/kɔːld/ -> đã gọi.

- **Hated** = hate (ghét) + ed (đã)
/heɪtɪd/ -> đã ghét.

Ví dụ về hậu tố En (thành ra, khiến cho)

- **Lengthen** = length (dài) + en (thành ra)
/ˈleŋkθən/ ~ dài + thành ra
-> kéo dài (ra).
- **Darken** = dark (tối) + en (thành ra)
/ˈdɑːrkən/ = tối + thành ra
-> làm tối, làm mù mịt.
- **Sharpen** = sharp (sắc nhọn) + en (thành ra)
/ˈʃɑːrpən/ = sắc nhọn + thành ra
-> trở nên sắc nhọn.

Phụ lục:

Liên hệ tác giả
Email: htaqgt@gmail.com

Theo dõi Facebook để nhận sách giấy miễn phí
<https://www.facebook.com/HTAQGT>

Nội dung

I. Cấu tạo từ.....	4
Bảng thống kê các tiền tố	9
II. Chi tiết các tiền tố.....	15
1. Nhóm tiền tố Sub, Under, Infra, Cata, De, Down, Hypo.....	15
2. Nhóm tiền tố Ante, Pre, Fore, Pro.....	27
3. Tiền Tố Auto, Self, Manu.....	37
4. Nhóm tiền tố Ana, Re, Retro.....	41
5. Nhóm tiền tố Se, Ab và Ad.....	47
6. Nhóm tiền tố Anti, Counter, Contra, Ob, For, With.....	53
7. Tiền tố phủ định Dis, De, Ne.....	65
8. Tiền tố Com.....	80
9. Nhóm tiền tố Homo, Iso, Para, Hetero, Ortho.....	88
10. Tiền tố Matr, Patr.....	96
11. Tiền tố chỉ quy mô số lượng.....	100
12. Tiền Tố số đếm.....	110
13. Nhóm tiền tố Out, E, Ex, Intra, Extra.....	113
14. Nhóm tiền tố Circum, Peri, Dia, Epi, Inter, Mid.....	120
15. Tiền tố Tốt, Xấu.....	125
16. Tiền tố Meta, Trans.....	131
17. Tiền tố Pan, Omni, Al.....	134
18. Nhóm tiền tố liên quan tới thiên nhiên.....	137
19. Một số tiền tố khác.....	143
Bảng thông kê Tiền Tố	149
Bảng thống kê Gốc Từ.....	150
III. Hậu tố.....	152
1. Hậu tố động từ.....	152
2. Hậu tố danh từ.....	157
3. Hậu tố trạng từ.....	166
4. Hậu tố tính từ.....	171